

รายงานการวิจัย

ความเชื่อด้านสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับยาเคมีบำบัด และพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเคมีบำบัดในกระบวนการใช้ และกำจัดยาเคมีบำบัดของบุคลากรสาธารณสุข ในประเทศไทย

พัฒนาท์	คุ้มทรีพร*	พรศรี	ศรีอังภาพร**
ณอมรรัตน์	ทวีภูรณ์*	ศศิธร	วรรณพงษ์**
อุบล	มนีกุล***	ประดิษฐ์	สินสว่าง****

Khumtaveeporn, P. Sriussadaporn, P. Thaweeboon, T. Wannapong, S.

Manekun, A. Sinswang, P. The health belief, knowledge, and preventing chemotherapy behaviors in the process of usage and discard of chemotherapy of health team in Thailand

TJN, 1999: 48(2) : 123-133

Key words : Chemotherapy, precaution, health belief

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพ ความรู้เกี่ยวกับยาเคมีบำบัดและพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเคมีบำบัดของบุคลากรสาธารณสุขในประเทศไทย จำนวน 1,500 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสมพันธ์ ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ทดสอบพหุคุณแบบขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า :-(1) กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับยาเคมีบำบัดถูกต้องเพียงร้อยละ 18.5 (2) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 72.5 มีความเชื่อด้านสุขภาพถูกต้อง แต่กลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 16.0 มีความรับรู้

ถูกต้องถึงโอกาสเสี่ยงที่จะได้รับยาเคมีบำบัด (3) กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากการได้รับยาเคมีบำบัดอยู่ในระดับถูกต้องบ้างถึงถูกต้อง (3.69 - 4.33) (4) ความรู้เกี่ยวกับยาเคมีบำบัดไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเคมีบำบัด (5) การรับรู้โอกาสเสี่ยงที่จะได้รับยาเคมีบำบัดมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเคมีบำบัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (6) การรับรู้โอกาสเสี่ยงที่จะได้รับยาเคมีบำบัดสามารถร่วมทำงานพหุคุณป้องกันตนเองจากยาเคมีบำบัดได้โดยมีอำนาจการทำงานร้อยร้อยละ 12.26 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทุนอุดหนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยมหิดล ประเทศไทย ช. (เงินบประมาณแผ่นดิน) ประจำปี 2540

* ภาควิชาการพยาบาลราษฎร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

** ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*** กองการประกบโรคศิลปะ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

**** งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

The purpose of this research was to investigate health belief, knowledge, and preventing chemotherapy behaviors of health team in Thailand. The samples composed of 1,500 Thai health team members. The data was collected by questionnaires. The statistical techniques were implemented on the process of data analysis including percentage, mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression. The results of this study were as follows : - (1) 18.5% of the samples had correct knowledge of chemotherapy. (2) 72.5% of the samples had correct health belief. 16.0% of the samples had correct perceived susceptibility of chemotherapy. (3) The score of preventing chemotherapy behaviors showed moderate to high (3.69-4.33) (4) There were no significantly correlations between knowledge and preventing chemotherapy behaviors. (5) There were significantly negative correlations between perceived susceptibility and preventing chemotherapy behaviors at the .05 level. (6) 12.26% of the variances of preventing chemotherapy behaviors was accounted by only one predictor, perceived susceptibility of chemotherapy, at the .05 level.